

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 66/2023 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om förödmjukande våld som utövas av barn och unga samt om åtgärder för att bekämpa det

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 66/2023 rd undertecknat av riksdagsledamot Pia Sillanpää /saf:

Vilka åtgärder vidtar regeringen för att förebygga och stoppa förödmjukande våld som utövas av barn och unga utövar?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

I Petteri Orpos regeringsprogram är Finland en trygg och stabil rättsstat. De utmaningar som vårt samhälle och våra medborgare står inför berör flera samhällssektorer, och för att identifiera och ta itu med dem krävs allt mer samarbete och nya verksamhetssätt. Förändringarna i verksamhetsmiljön förutsätter också att befogenheterna och resurserna för aktörerna inom den inre säkerheten och rättsvården ökas. Ett starkt och engagerat Finland sörjer för medborgarnas säkerhet i hemmen, på gatorna och vid gränserna. Vid bekämpningen av brottslighet och andra samhällseliga problem satsar man på att förebygga, identifiera de bakomliggande orsakerna och förverkliga straffansvaret.

Regeringens mål är att öka antalet anställda i polisuppgifter till 8 000 årsverken före utgången av valperioden. Ökningen görs för att stärka polisens operativa verksamhet. Genom att öka antalet årsverken inom polisen påverkas också utredningen av brott som begåtts av minderåriga personer i enlighet med kravet på brådskande förfarande i förundersökningslagen. En snabb förundersökning och straffprocess bidrar tillsammans med andra stödåtgärder till att bryta individens brottsspiralspiral och förebygga brott. I den första tilläggsbudgeten för 2023 anvisade regeringen tilläggsfinansiering på 1,037 miljoner euro för att stärka polisens förebyggande arbete i synnerhet i de största städerna. Med dessa pengar stärks polisens närvaro och förankring i befintliga strukturer, ökas polisens synlighet i skolor och sociala medier och på så sätt kan man förebygga en brottsspiralspiral bland unga och till exempel att unga börjar påverkas av gäng. Dessutom fick polisen 1,44 miljoner för att förebygga en brottsspiralspiral bland unga där fokus ligger på att polisen tillgriper snabba undersökningsmetoder för att ingripa i brott bland unga.

När det gäller vem som utövar våldet och blir offer för det ligger tyngdpunkten på unga åldersgrupper. Regeringen förhåller sig allvarligt till brott som begåtts av unga och har i regeringsprogrammet betonat bekämpningen av ungdomsbrottslighet och gatugång. I programmet har man förbundit sig att ta i bruk de medel som behövs för att målmedvetet bekämpa och minska ungdoms- och gängbrottsligheten. En effektiv bekämpning av fenomenet kräver ett nära samarbete mellan de centrala ministerierna under hela regeringsperioden. Regeringen utarbetar före utgången av 2023 ett omfattande åtgärdsprogram för att stoppa ökad ungdoms- och gängbrottslighet i Finland. Under hösten 2023 inbjuder inrikesministeriet de myndigheter och intressentgrupper från huvudstadsregionen som är centrala för bekämpningen av ungdomsbrottslighet att diskutera eventuella konkreta åtgärder för bekämpningen av ungdomsbrottslighet som kan vidtas på kort sikt.

Den multiprofessionella Ankarverksamheten ingriper med låg tröskel i brott och annan oönskade gärningar som begås av unga. Målet med verksamheten är att bryta en eventuell brottsspiral och annat oönskat beteende som är skadligt för den ungas framtid och det övriga samhället i ett tidigt skede. I enlighet med regeringsprogrammet utvecklas Ankarverksamheten ytterligare så att den blir mer heltäckande och fungerande.

Regeringen stärker brottsbekämpningen för att öka medborgarnas säkerhet och förtroendet för myndigheterna. Regeringen säkerställer att polislagen, tvångsmedelslagen och förundersökningslagen i tillräcklig utsträckning stöder brottsbekämpningen. Regeringen stärker läran om medelbart gärningsmannaskap så att en person som genom anstiftan förmår ett barn under straffansvarsåldern att begå en brottslig gärning oftare ska betraktas som gärningsman. Dessutom görs det en bedömning av huruvida sådan verksamhet ska föreskrivas som en skärpningsgrund eller kriminaliseras som en egen brottsbenämning.

Regeringen kommer att utreda möjligheten att lägga till förnedring som kvalificeringsgrund för grov misshandel eller en skärpningsgrund för brott, och göra de lagändringar som krävs. Den här typen av förnedring kan till exempel handla om att fotografera eller spela in dådet och sprida materialet eller något annat särskilt förnedrande förfaringsätt.

Enligt brottsstatistiken är största delen av de misstänks för våld bland ungdomar pojkar och män. En bakgrundsfaktor till brottsligheten är ofta att personen är marginaliserad. I regeringsprogrammet fästs därför i högre grad uppmärksamhet vid de jämställdhetsproblem som drabbar pojkar och män, särskilt för att förebygga marginaliseringen bland unga män. Regeringen utarbetar ett omfattande åtgärdsprogram för att förebygga marginalisering bland unga, åtgärda välfärdsunderskottet och åtgärda psykiska problem. Regeringsprogrammet innehåller finansiering för att stärka mentalvårdstjänsterna för barn och unga samt för att främja en motionsinriktad livsstil och motionsförhållandena. Enligt regeringsprogrammet görs nödvändiga lagändringar som tryggar bar-

nen och genom vilka brottsspiralen för barn under straffansvarsåldern kan brytas. Regeringsprogrammet innehåller också skrivningar om stärkande av barns och ungas läskunnighet och förebyggande av unga människors narkotikabruk.

Helsingfors 29.9.2023

Inrikesminister Mari Rantanen